

Nr 166.

Av herr **Lindhagen**, *angående statsinköp av bulvanhemman.*

Vissa svårigheter kunna uppstå genom exekutiv försäljning av bulvanhemman, som ej under hand avyttras. Vid ett besök, som jag förliden sommar gjorde hos landshövdingen i Jämtlands län, meddelade denne, att jordbrukarna icke hade råd att köpa bulvanhemmanen och att de enskilda spekulanterna, vilkas köp vore den största faran i detta län, då skulle i stället få nytta av lagstiftningen. I detta sammanhang medgav han, att bolagens framställningar att få förvärva sina bulvanköp företrädesvis grundade sig på den nya förbudslagens medgivande om förvärv för arrondering.

Här framtråda igen de enskilda spekulanterna såsom en permanent företeelse såsom de ock alltid varit. När det däremot gällt att finna sak med jordkommissionens förbudslags beställda utsträckning till de enskilda spekulanterna, framfördes från högre myndigheter, att dessas jordköp endast var en övergående kristidsföreteelse. Så snart det åter är tal om att hindra bolags jordförvärv, bliva så väl under norrlandsfrågans första period som för närvarande spekulanternas förvärv åter en permanent företeelse. Det är bättre, säger man, att bolagen få förvärva bondejorden än de enskilda spekulanterna.

Regeringen vågade därför icke framlägga en förbudslag för spekulanterna. Förslaget lades på hyllan av politisk rädhåga. Nu komma jordsakkunnige och föreslå upphävande även av det grepp, lagstiftningen hitintills haft över spekulanterna uti arrende- och vanhävdslagarna. Detta utan att någon bett därom och utan någon hänsyn till de verkliga förhållandena. Landet behöver verkligen en styrelse.

Emellertid måste som sagt uppmärksamheten riktas på, hur realisatio- nen av bulvanköpen lämpligast skall äga rum. Det synes då mig och, enligt vad jag hört, många, att staten icke får saknas såsom eventuell köpare vid dessa tillfällen. Det var enligt folkmeningen och såsom jag tror enligt sakens natur ett fruktansvärt misstag av staten att avhända sig äganderätten till skogsmarkerna. Den, som ej ser upp med ögonen, får dock se upp med pungen. Staten anses ju lämpligen böra utvidga sina skogsmarker. I detta fall är det också påkallat av social omtanke på sätt i en tidigare motion (nr 161) utvecklats. Härom måste emellertid fattas ett beslut, annars blir det ingenting av. Sedan kan förvärv i de fall sådant anses böra eller kunna äga rum ske genom frivillig överens- kommelse eller i laga ordning. Genom statsförvärv kan också en ratio-

nell utbrytning av jordbruket äga rum utan dessa tallösa svårigheter, som resas för ett sådant förehavande.

På riksdagen ankommer då att ställa erforderliga medel till förfogande. Då jag ej varit i tillfälle att kunna med någon sakkunskap föreslå ett visst belopp, torde det böra överlämnas åt statsutskottet att framställa ett sådant förslag.

På grund härav hemställes,

att riksdagen ville ställa till förfogande ett lämpligt belopp, helst förslagsanslag, för eventuella statsinköp av så kallade bulvanhemman.

Stockholm den 21 januari 1927.

Carl Lindhagen.